

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool De Kleine Jacob te Antwerpen

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	6478
	Instelling	Vrije Basisschool - De Kleine Jacob
directeur		Hans TEBLICK
adres		Sint-Jacobsmarkt 43 - 2000 ANTWERPEN 1
telefoon		03-231.71.85
fax		03-231.31.79
e-mail		dekleinejacob@gmail.com
website/URL		www.dekleinejacob.be
	Bestuur van de instelling	962936 - VZW Centr. Kath. Schoolcom. Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Otto Veniusstraat 22 - 2000 ANTWERPEN 1
	Scholengemeenschap	120394 - groepering CKS te ANTWERPEN 1
adres		Lange Nieuwstraat 74 - 2000 ANTWERPEN 1
	CLB	114942 - Vrij CLB De Wissel Antwerpen te DEURNE
adres		Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	24/05/2011, 25/05/2011, 26/05/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	26/05/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	16/06/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Ludo De Lee
	Teamleden	Ilse De Volder
	Deskundige(n) administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	Nancy Lataire (stafmedewerker)

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	7
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?	7
4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
4.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
4.3 Lager onderwijs: Nederlands	9
4.4 Lager onderwijs: muzische vorming	10
4.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden	11
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
5.1 Personeelsbeheer	12
5.2 Professionalisering	12
5.3 Materieel beleid	13
5.4 Welzijn	13
5.5 Curriculum	13
5.6 Begeleiding	13
5.7 Evaluatie	13
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
7.1 Wat doet de school goed?	16
7.2 Wat kan de school verbeteren?	17
7.3 Wat moet de school verbeteren?	17
8. ADVIES	18
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	18

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten. Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De vrije basisschool **De Kleine Jacob** is een kleinschalige, multiculturele buurtschool gelegen in de universiteitswijk van Antwerpen. Hoewel de school zich in het stadscentrum bevindt, vormt het gerenoveerde en heringerichte plein aan de ingang van de school een buffer tegen de stadsdrukke. De school meent vooral naambekendheid te hebben om haar familiale karakter en haar openheid tegenover ouders. In de school heerst een **aangenaam en stimulerend leef-, leer- en werkklimaat** waar gedreven leerkrachten, onder leiding van een nieuwe directeur, begaan zijn met het welbevinden van zowel de kinderen als de volwassenen.

De school bereikt stilaan haar **capaciteitslimiet** en hanteert een maximumnorm voor het aantal kinderen per groep. Ze volgt het **inschrijvingsbeleid** dat geldt voor alle basisscholen op het grondgebied Antwerpen. Mede door dit beleid, de mond-tot-mondreclame en de opwaardering van de buurt neemt de **schoolpopulatie** vooral toe met autochtone kinderen. Ondanks de inspanningen van de school om allochtone ouders technische ondersteuning te bieden bij de inschrijvingsprocedure, neemt het aantal Vlaamse kinderen toe. Hierdoor evolueert de socio-economische status van de schoolpopulatie naar minder diversiteit.

Op basis van het vooronderzoek in januari 2011 onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de inspannings- en resultaatsverplichting van de school voor **Nederlands, muzische vorming en sociale vaardigheden**. Daarnaast onderzocht ze ook de kwaliteit van de **deskundigheidsbevordering**, de **evaluatiepraktijk** en het **algemeen beleid** van de school.

De school **voldoet** aan haar **inspannings- en resultaatsverplichting** om de ontwikkelingsdoelen en eindtermen van **Nederlands, muzische vorming en sociale vaardigheden** na te streven en/of te bereiken. Ze ervaart dat de meeste kinderen zonder problemen naar de volgende groep of een volgend onderwijsniveau doorstromen. De school meent dat de resultaten van oud-leerlingen in het vervolgonderwijs aantonen dat ze haar maatschappelijke opdracht realiseert, maar een systematische analyse van de beschikbare informatie gebeurt nog niet. Momenteel kan de school vrijwel uitsluitend op basis van eigen toetsen de **opbrengsten** van haar onderwijs aantonen. Ze wendt de beschikbare informatie uit het secundair onderwijs over de leerprestaties van haar oud-leerlingen vooralsnog weinig aan als één van de middelen om de volledigheid van het eigen onderwijsleeraanbod te bewaken. In het zesde leerjaar stemt de school de evaluatie van de leerlingen echter uitdrukkelijk af op de eindtermen om een gefundeerde uitspraak te kunnen doen over het al dan niet bereiken ervan. De toekenning van het getuigschrift basisonderwijs en het advies voor het vervolgonderwijs zijn mede hierdoor goed onderbouwd.

In de **kleuterafdeling** en voor **Nederlands in de lagere afdeling** komt de school haar verplichting **impliciet** na door onderwijsleerinhouden te plannen en uit te voeren op basis van referentiekaders die gelinkt zijn aan ontwikkelingsdoelen, eindtermen en leerplandoelen. Deze referentiekaders zijn een belangrijke leidraad om doelen na te streven die aansluiten bij de verwachtingen van de overheid en het onderwijs inhoudelijk vulling te geven. Ze worden gelijkgericht en consequent toegepast en aangevuld met uiteenlopend bronnenmateriaal om de activiteiten en lessen te verrijken. Sinds dit schooljaar is er in beide afdelingen **meer expliciete aandacht** voor de functionele toepassing van de **leerplannen** bij de concretisering van de onderwijspraktijk. Gerichte en gefaseerde vormingsinitiatieven overtuigen de leerkrachten van de meerwaarde van de leerplannen, terwijl structurele instrumenten hen helpen om meer intentioneel te plannen vanuit de leerplandoelen.

Voor **muzische vorming** staat de school op dit vlak aan het begin van een ontwikkelingsproces om muzische activiteiten geleidelijk aan doelgerichter te organiseren, zodat alle domeinen gevarieerd en samenhangend aan bod komen.

De school besteedt veel aandacht aan de **totale persoonlijkheidsontwikkeling** van de kinderen. Werken aan een positief zelfbeeld en de zelfstandigheid van de kinderen staan hierbij voorop. De school organiseert werkelijkheidsgericht onderwijs vanuit realistische leercontexten met een sterke **horizontale samenhang** tussen alle leergebieden en domeinen als voorbeeld van goede praktijk. Ook de **verticale samenhang** tussen de verschillende groepen en over de afdelingen heen is expliciet aanwezig, maar op het vlak van doelgerichte afstemming van het onderwijsleeraanbod kan deze samenhang nog verbeteren. De school voorziet in uiteenlopende initiatieven die de kinderen verantwoordelijkheid geven om het eigen leerproces in handen te nemen en zelf te sturen. Ze investeert doelbewust in het sociale aspect waarbij kinderen elkaar helpen, een zorgzame rol op zich nemen en elkaar klasintern of klasdoorbrekend ondersteunen bij het leren. Via een eigen methode, die sterk in de dagelijkse praktijk is verankerd, maakt de school werk van leren leren en **sociale vaardigheden**. Ze ging nog niet na of deze methodiek alle leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden dekt.

De grote bereidheid om voortdurend te zoeken naar vernieuwing van de onderwijspraktijk voedt de **deskundigheidsbevordering** van de teamleden. Op basis van een prioriteitenplanning houdt de directeur de werkpunten hanteerbaar door ze in de tijd uit te zetten. Teamgerichte nascholingen richten zich op de gestelde prioriteiten, terwijl individuele professionalisering ook inspeelt op specifieke noden die leerkrachten ervaren in de uitvoering van hun dagelijkse praktijk. Er is binnen de school heel wat professionele deskundigheid aanwezig die de teamleden aanwenden om te leren van en met elkaar.

De **evaluatiepraktijk** van de school is geen eenrichtingsverkeer van leerkracht naar leerlingen, maar een wisselwerking tussen alle betrokkenen, met inbegrip van de ouders. De school doet inspanningen om kinderen breed te evalueren en alternatieve evaluatievormen uit te proberen. Gebruik maken van de visie op evalueren zoals die in de leerplannen staat vermeld, biedt nog groeikansen. Doorgaans heeft de school niet enkel oog voor productevaluatie, maar focust ze ook op het doorgemaakte leerproces. Ze zet de kinderen aan om op hun niveau te reflecteren over de eigen ontwikkeling en prestaties en die van anderen. Voor de opvolging van de **ontwikkelingsevolutie** van de kinderen voorziet de school in gepaste zorgverbredende activiteiten en doelgerichte ondersteuning.

In de uitvoering van haar dagelijkse opvoedings- en onderwijstaken past de school consequent de pijlers van haar **eigen visie** toe. Volwassenen en kinderen maken elke dag opnieuw samen school vanuit gedeelde verantwoordelijkheden en duidelijke afspraken. De school heeft een sterk **beleidsvoerend vermogen** met oog voor haar interne kwaliteitszorg. Ze durft zichzelf in vraag te stellen en reflecteert kritisch over de eigen praktijk. Een democratische en participatieve **besluitvorming** zorgt ervoor dat alle teamleden gemotiveerd deelnemen aan het ontwikkelingsproces van de school en zich verantwoordelijk voelen voor de bereikte resultaten.

Het huidige schoolontwikkelingsproces resulteert voor de leergebieden in de focus in een **kwaliteitsvolle onderwijspraktijk** en bijgevolg ook in **een gunstig advies** als resultaat van deze doorlichting. De school bezit **voldoende potentieel en draagvlak** om de onderwijskwaliteit, mede op basis van de aanbevelingen in dit verslag, zelf bij te sturen en te optimaliseren of te borgen. Ze beschikt over de **noodzakelijke dynamiek** om het huidige ontwikkelingsproces constructief verder te zetten.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

Nederlands

muzische vorming

Lager onderwijs

Nederlands

muzische vorming

sociale vaardigheden

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- In de omgeving van de school bevinden zich nog andere basisscholen van verschillende onderwijsnetten.
- Sinds 1 september 2010 heeft de school een nieuwe directeur die voorheen een leidinggevende functie uitoefende in een andere school en ervaring heeft als pedagogische begeleider.
- Uiteenlopende factoren leiden tot een toename van de schoolpopulatie met vooral autochtone Vlaamse kinderen.
- De school biedt technische ondersteuning aan allochtone ouders bij de inschrijvingsprocedure in een poging om de diversiteit binnen de schoolpopulatie in stand te houden.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

- De kleuteronderwijzers gebruiken een netgebonden referentiekader om via streefdoelen (i.c. ontwikkelingsaspecten) de ontwikkelingsdoelen aan te bieden. Aan de hand van een evenwichtig en rijk gevarieerd aanbod, observatie- en toetsgegevens en de resultaten in het vervolgonderwijs toont de kleuterafdeling aan dat ze de ontwikkelingsdoelen Nederlands in voldoende mate aanbiedt en nastreeft.
- De kleuteronderwijzers raadplegen de leerplannen veeleer occasioneel wanneer ze twifelen over bepaalde leerinhouden. Gerichte initiatieven van de directeur maken hen momenteel vaardiger om hun onderwijsaanbod doelgerichter vorm te geven en te bewaken vanuit de leerplannen. De functionele toepassing van leerplannen is zichtbaar aanwezig bij de uitwerking van hoeken- en projectfiches.
- De kleuteronderwijzers realiseren hun onderwijs vanuit een thematische aanpak. De thema's sluiten aan bij de leef- en beleavingswereld van de kleuters en krijgen vulling vanuit de jaarkalender en de interesses of inbreng van de kinderen. De thematische werking zorgt voor een natuurlijke horizontale samenhang tussen alle leergebieden en domeinen.
- De kleuteronderwijzers beslissen autonoom welke thema's en leerinhouden ze in de eigen klas uitwerken. Op klasniveau stellen ze een zo rijk mogelijk aanbod voorop. Op schoolniveau stemmen ze het onderwijsleeraanbod over de verschillende groepen vooralsnog weinig doelgericht op elkaar af.
- De kleuteronderwijzers beschikken over uiteenlopend bronnenmateriaal om de thema's gevarieerd uit te werken. Ze verrijken efficiënt de hoeken in functie van de thema's.
- Bij de concretisering van het onderwijsaanbod gaat er gerichte aandacht naar een ruime begripsverwerving. Een gestructureerde planningsstrategie bewaakt intentioneel of het aanbod voldoende evenwichtig is samengesteld. Het gebruikte referentiekader vormt hiervoor het uitgangspunt.
- De kleuters krijgen zeer veel kansen om hun taalvaardigheid te ontwikkelen via originele talige activiteiten waarbij spreken en luisteren voorop staan. De lokalen bevatten veel taalstimulerende materialen en veel visueel beeldmateriaal om ervaringen en belevingen opnieuw op te roepen.
- Doordachte werk- en organisatievormen zorgen ervoor dat de kleuters tijdens het onthaal betrokken blijven en er geen onderwijstijd doelloos verloren gaat.
- De kleuteronderwijzers betrekken de ouders op uiteenlopende manieren bij de klaspraktijk en ontwikkelen verschillende initiatieven om hen te informeren over het dagelijkse reilen en zeilen in de klas.
- Op basis van observatieresultaten krijgen de kleuters met specifieke zorgvragen doelgerichte ondersteuning van de klas- of zorgleerkracht.

4.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling werkt vanuit een thematische en geïntegreerde aanpak die de indeling in leergebieden overstijgt. Vanuit deze optiek gelden de vaststellingen over de organisatie en de uitvoering van de onderwijspraktijk (zoals hierboven beschreven) ook voor dit leergebied. Hieronder worden enkel nog een aantal relevante leergebiedspecifieke vaststellingen beschreven.

- De kleuterafdeling staat voor muzische vorming aan het begin van een ontwikkelingsproces om muzische lessen en activiteiten te realiseren die aansluiten bij het leerplan. Vanaf dit schooljaar is werken aan muzische vorming een prioriteit. Doelgericht muzisch onderwijs realiseren en de verticale opbouw en continuïteit binnen muzische vorming optimaliseren, zijn hierbij belangrijke aandachtspunten.
- Onder leiding van de directeur bestudeerde het team het leerplan muzische vorming en ontwikkelde het een planningssystematiek om doelgericht muzische projecten uit te werken.
- De kleuteronderwijzers tonen met een rijke en gevarieerde onderwijspraktijk aan dat ze de ontwikkelingsdoelen muzische vorming in voldoende mate aanbieden en nastreven. Er is binnen elk thema een grote horizontale samenhang tussen Nederlands en muzische vorming.
- Uit de planningsdocumenten, de klasbeelden en de onderwijspraktijk blijken de verschillende aspecten van de muzische ontwikkeling in voldoende mate aan bod te komen. Elk thema bevat een geïntegreerd aanbod aan muzische activiteiten.
- In heel de kleuterafdeling heerst een muzische sfeer. Veel hiervan is tastbaar aanwezig in het klas- en schoolbeeld. Geregeld organiseren klassen toonmomenten of tentoonstellingen. Bij bepaalde activiteiten schakelen de klasleraren ook zorgleerkrachten in als extra ondersteuning.

4.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

- De onderwijzers gebruiken vrij recent een nieuw onderwijsleerpakket om het inhoudelijk aanbod van Nederlands vorm te geven. Tijdens het keuzeprocess voor deze taalmethode stelde het team vast dat het pakket aan de verwachtingen van de leerplannen voldoet.
- Het onderwijsleerpakket is voor de onderwijzers het belangrijkste referentiekader voor de aanpak van Nederlands. Het leerplan en de leerplandoelen zelf hebben tot nog toe een beperkte functie bij de planning en concretisering van het taalonderwijs.
- De school kan vooral met interne evaluatieresultaten haar resultaatsverplichting voor Nederlands aantonen. In het zesde leerjaar gaat de leerkracht expliciet na of de leerlingen voor de verschillende domeinen de eindtermen bereiken. Externe evaluatieresultaten die hetzelfde beogen, kan de school nog niet voorleggen.
- De onderwijzers nemen de jaarplanning van het onderwijsleerpakket over als leidraad en volgen de handleiding van het pakket op een vrij strikte, maar niet-slaafse manier. Ze leggen op een gemotiveerde wijze eigen accenten in het taalonderwijs en verrijken het aanbod met waardevolle additionele taken en opdrachten.
- Door het pakket consequent toe te passen, realiseren de onderwijzers verticale samenhang en een gradueel opgebouwd onderwijsleeraanbod. Dit is ook terug te vinden in de klasbeelden en de gebruikte methodieken.
- De onderwijzers investeren in een efficiënte klassikale instructie en realiseren krachtige leeromgevingen. Hierdoor is de betrokkenheid van de kinderen bij de activiteit of les hoog. Heel wat uiteenlopende werk- en organisatievormen zorgen voor motiverend onderwijs waarbij de onderwijzers een beroep doen op de zelfsturing, de zelfstandigheid en de verantwoordelijkheid van de leerlingen. Hiervoor kunnen de leerlingen gebruik maken van ondersteunende materialen en stappenplannen.

- De onderwijzers werken het onderwijsleerpakket van hun leerjaar vrijwel integraal af, maar daarbij is er een opvallende aandacht om te zoeken naar horizontale samenhang tussen Nederlands en andere leergebieden en domeinen. Ze zoeken daarbij naar transfermogelijkheden tussen datgene wat de leerlingen leren en wat ze concreet in andere situaties kunnen toepassen.
- De school realiseert een doelgericht talenbeleid. De observaties van de klaspraktijk tonen aan dat de leerkrachten hiervoor uitdagende en functionele activiteiten en lessen organiseren die uitgaan van een krachtige taalomgeving. De opdrachten die de kinderen krijgen, bieden zeer veel kansen om te handelen en interactief te leren en zetten hen aan tot communicatie.
- Soms raadplegen de onderwijzers het leerplan om de basisleerstof af te bakenen voor leerlingen met moeilijkheden. Vooral in het vooruitzicht van een overstap van een leerling naar het eerste leerjaar B van het secundair onderwijs gebeurt dit zeer intentioneel.
- Er zijn afspraken om aspecten uit de kleuterafdeling op een gelijkgerichte wijze in de lagere afdeling verder te zetten. Via overgangsgesprekken en de gegevens uit het leerlingvolgsysteem zijn de onderwijzers op de hoogte van de beginsituatie en van de resultaten van de kinderen bij aanvang van het schooljaar.
- Om de vorderingen van de leerlingen in kaart te brengen, gebruiken de onderwijzers de toetsen van het leerlingvolgsysteem en de toetsen van het onderwijsleerpakket. De toetsresultaten, maar ook eigen observaties, vormen de basis om gerichte remediërings- en/of uitbreidingsoefeningen aan te bieden. Elk leerjaar kan hiervoor rekenen op de ondersteuning van een zorgleerkracht.
- Leerlingen met een grote schoolse achterstand of specifieke problemen krijgen een gericht leertraject of compenserende maatregelen. In overleg met het CLB en de ouders volgen enkele leerlingen een aangepast leertraject.

4.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

- De lagere afdeling staat voor muzische vorming aan het begin van een ontwikkelingsproces om muzische lessen en activiteiten te realiseren die aansluiten bij het leerplan. Vanaf dit schooljaar is werken aan muzische vorming een prioriteit. Doelgericht muzisch onderwijs realiseren en de verticale opbouw en continuïteit binnen muzische vorming optimaliseren, zijn hierbij belangrijke aandachtspunten.
- Onder leiding van de directeur bestudeerde het team het leerplan muzische vorming en ontwikkelde het een planningssystematiek om doelgericht muzische projecten uit te werken. Sinds de leerplanstudie besteden de leerkrachten naast "het creëren" al meer aandacht aan "het beschouwen".
- In het verleden werd het onderwijsaanbod van wereldoriëntatie geoptimaliseerd. De opgedane ervaringen willen de leerkrachten aanwenden als hefboom om ook muzische vorming aan te pakken en de verticale samenhang en continuïteit binnen het aanbod meer formeel te bewaken.
- De teamleden geven aan dat ze via het vele informele overleg een vrij goed zicht hebben op de concretisering van aspecten van muzische vorming in andere leerjaren.
- Er is een constructieve samenwerking tussen collega's. Dit leidde al tot een sterk uitgewerkt en goed onderbouwd muzisch project dat inhoudelijk steunt op leerplandoelen. De verschillende domeinen van muzische vorming zijn hierin geïntegreerd uitgewerkt. De leerkrachten geven in de gesprekken aan dat heel wat groeipotentieel zien in de manier waarop ze het project uitwerkten, omdat het hen dwingt doelgericht te plannen.

- De leerkrachten hebben binnen hun klas oog voor een evenwichtig aanbod van muzische vorming en plannen geleidelijk aan meer lessen voor alle muzische domeinen. Geregeld organiseren ze klasoverschrijdende activiteiten waarbij ze elkaars expertise efficiënt benutten.
- In heel de lagere afdeling heerst een muzische sfeer. Veel hiervan is tastbaar aanwezig in het klas- en schoolbeeld. Geregeld organiseren klassen toonmomenten of tentoonstellingen. Bij bepaalde activiteiten schakelen de klasleraren ook zorgleerkrachten in als extra ondersteuning.

4.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden

Voldoet

- De school komt haar inspanningsverplichting na om de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden na te streven. Ze ontwierp een eigen methodiek om deze vaardigheden bij de kinderen te ontwikkelen. Drie basisvragen (Wie ben ik? Wat kan ik? Wat wil ik?) vormen het fundament van deze methodiek die in alle aspecten van de schoolwerking en het onderwijs verweven zijn.
- De schooleigen methodiek bevat ook aspecten die rechtstreeks inspelen op de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren.
- De dagelijkse praktijk en de manier waarop de leerlingen onderling en met de leerkrachten omgaan, biedt voldoende garanties dat de school impliciet alle leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden nastreeft. De school ging echter nog niet na of de eigen methode dekkend is voor alle leergebiedoverschrijdende eindtermen.
- De acties rond relationele en sociale vaardigheden zijn één van de pijlers van het gelijke onderwijskansenbeleid. De resultaten van de acties zijn zichtbaar aanwezig in de schoolpraktijk en hebben een duidelijke meerwaarde voor de schoolwerking.
- Werken aan de sociale vaardigheden vangt al doelgericht aan in de kleuterafdeling waar de kleuteronderwijzers ook werken met de schooleigen methode. Zo legt de kleuterafdeling de basis voor de ontwikkeling van sociale vaardigheden in de lagere afdeling. Het systematische aanbod van verschillende ontwikkelingsaspecten ondersteunen de sociale ontwikkeling van de kinderen.
- In de kleuterafdeling en de laagste leerjaren werken de leerkrachten ook nog met een specifieke methode die kinderen leert om, afhankelijk van de situatie, gepaste sociale rolpatronen toe te passen. Naarmate de kinderen ouder worden, passen de onderwijzers deze methode enkel nog occasioneel nog toe als daar nood aan is.
- De teamleden nemen hun voorbeeldfunctie op en leren de leerlingen respectvol omgaan met zichzelf, de anderen en de leef- en leeromgeving. Ze creëren een veilig pedagogisch klimaat waarin het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen en ook van de volwassenen centraal staan. Op schoolniveau ondersteunen en beklemtonen de maandpunten de aandacht voor afspraken en leefregels.
- Zeer geregeld zijn er klasdoorbrekende activiteiten binnen elke afdeling en over de afdelingen heen, waarbij de kinderen een zorgende rol over elkaar opnemen. Zo kunnen ze hun sociale vaardigheden oefenen in reële praktijksituaties.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid,
- ondersteuning,
- doeltreffendheid,
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Het schoolteam is sterk vernieuwingsbereid en steeds kritisch reflecterend op zoek naar invalshoeken om de eigen onderwijspraktijk te verbeteren en te optimaliseren. Het nascholingsplan is gelinkt aan het prioriteitenplan. Nascholingen krijgen vorm vanuit de zelfevaluatie van het gelijke onderwijskansenbeleid, vanuit de leerplanstudie en vanuit persoonlijke interesses van leerkrachten.
- De school heeft geen formele visie op nascholing, maar informeel houden alle leerkrachten er dezelfde ideeën over nascholing op na. Dit neemt niet weg dat alle leerkrachten intrinsiek gemotiveerd zijn om geregeld individuele nascholingen te volgen om hun professionaliteit te verhogen.
- Alle leerkrachten zien er het belang van in zich voortdurend te professionaliseren en geregeld individuele nascholingen te volgen om hun professionaliteit te verhogen. De teamgerichte nascholingen krijgen inhoud vanuit de prioriteiten uit het schoolwerkplan.
- Het intern beleid biedt de leerkrachten ruim de mogelijkheden om nascholing te volgen, moedigt dit aan en voorziet hiervoor de nodige ondersteuning en middelen. De school zet een organisatorische structuur op die het mogelijk maakt om leerkrachten kindvrij te maken voor nascholingen tijdens de lestijd.
- Het nascholingsaanbod is voor alle leerkrachten bekend. Ze kunnen er naar eigen inzicht en behoeften aan deelnemen.
- De individuele nascholingen hoeven niet noodzakelijk te kaderen binnen de prioriteiten van het schoolwerkplan. De leerkrachten gaan in op het aanbod van nascholingen om hun individuele deskundigheid te bevorderen. Bij de keuze zijn de persoonlijke interesse van de leerkracht of specifieke problemen met kinderen uit de eigen klas bepalend.
- Er is binnen de school heel wat professionele deskundigheid aanwezig, zowel op beleidsniveau als op leerkrachtniveau. De teamleden wenden de expertise van collega's aan om te leren van en door elkaar.
- De school heeft een jarenlange traditie in het uitzetten van het gelijke onderwijskansenbeleid. De kwaliteitsvolle aanpak vormt een hefboomfunctie binnen de professionalisering van het team. Vanuit een gefaseerde benadering optimaliseert de school op doeltreffende wijze haar werking.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.7 Evaluatie

5.7.1 *Evaluatiepraktijk*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid,
- ondersteuning,
- doeltreffendheid,
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school hanteert een veeleer impliciete visie op evalueren waarbij ze de leerlingen aanzet om zelf na te denken over hun eigen leer- en handelingswijze. Ze benadert haar evaluatiepraktijk zeer kindgericht en beoordeelt zowel op een kwantitatieve als een kwalitatieve manier.
- De visie op evaluatie in de leerplannen is door de meeste leraren wel gekend, maar vormt nog geen aanleiding om een expliciete schooleigen visie op evalueren te ontwikkelen. Naar aanleiding van de leerplanstudie gaat er ook aandacht naar de evaluatie.
- De school maakt nog geen gebruik van externe evaluaties om op een meer objectieve manier zicht te krijgen op de leerprestaties van de leerlingen.
- De toetsen van het zesde leerjaar zijn afgestemd op de eindtermen om goed onderbouwd een uitspraak te kunnen doen over het bereiken ervan. De school neemt de resultaten die de leerlingen behalen voor Nederlands, wiskunde, wereldoriëntatie en Frans in overweging bij het al dan niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs, maar verliest daarbij de totale persoon niet uit het oog.
- De evaluatie gebeurt zowel tijdens het leerproces als aan het einde ervan. De leerkrachten hebben aan het einde van de activiteit of les algemeen een goed beeld van het kennen en kunnen van hun leerlingen. Opvallend is dat alle leerkrachten bij aanvang van de activiteit of les het doel ervan aan de kinderen verduidelijken.
- De school beschikt over verschillende middelen om leerlingen op uiteenlopende manieren te evalueren of kinderen te ondersteunen bij vormen van zelfevaluatie of peerevaluatie. De leerkrachten willen de leerlingen vooral breed evalueren.
- De kleuteronderwijzers evalueren overwegend op basis van een duidelijk vooropgesteld doel. Naar aanleiding van een specifiek project of activiteit stellen sommige leerkrachten in samenspraak met de leerlingen zelf eerst criteria op om daarna gericht te kunnen evalueren.
- De rapportering, als resultaat van alle evaluaties, weerspiegelt de verscheidenheid waarop de school haar evaluatiepraktijk realiseert. Letterbeoordelingen bij de cijfers geven de leerkrachten de mogelijkheid om de punten te nuanceren en te duiden in relatie met de inzet en de inspanningen van de leerling. Er gaat ook aandacht naar andere dan cognitieve ontwikkelingsaspecten en leerlingen en ouders hebben de mogelijkheid schriftelijk te reflecteren over het rapport.

- Sommige cijfers op het rapport zijn veeleer het resultaat van een subjectieve beoordeling van de individuele leerkracht doordat duidelijke criteria op schoolniveau en vanuit een schoolspecifieke visie op evalueren ontbreken.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Het intern beleid steunt op participatieve, democratische principes en gedeelde verantwoordelijkheden waarbij de directeur de eindverantwoordelijkheid draagt. Het zorgteam vormt ook een beleidsteam dat het intern leiderschap ondersteunt.
- De directeur blijft op de hoogte van de werking in de klassen via doorloopbezoeken, informele gesprekken, formele klasbezoeken en functioneringsgesprekken. Als het mogelijk is, neemt hij al eens een klasgroep over bij afwezigheid van de klasleerkracht om op deze manier voeling te houden met de klaspraktijk.
- De directeur stimuleert en ondersteunt de leerkrachten op een positieve en ontwikkelingsgerichte manier om hun onderwijspraktijk verder uit te bouwen.
- De school profileert zich als een open, rustige en familiale school waar volwassenen en kinderen in verbondenheid en verdraagzaamheid samen school maken. Op basis van deze waarden wil ze onderwijs realiseren waarin zelfsturing en de ontwikkeling van het denken centraal staan. Het schoolteam slaagt erin om de eigen visie ook daadwerkelijk toe te passen in de dagelijkse praktijk.
- De concretisering van het gelijke onderwijskansenbeleid vormt de motor voor heel het onderwijs in de school. Heel wat acties zijn het resultaat van de jarenlange doelgerichte gelijke onderwijskansenwerking in de school.
- Er heerst een aangename, collegiale sfeer in de school. De openheid binnen de school maakt leren van en met elkaar mogelijk. Om tot besluiten te komen, zoekt het schoolteam in de eerste plaats naar een consensus. Indien nodig hakt de directeur knopen door.
- Het team neemt alle gelegenheden te baat om de ouders zoveel als mogelijk bij de schoolwerking te betrekken. Uit informele gesprekken met ouders blijkt de school bijzonder laagdrempelig te zijn. Ouders bevestigen ook de positieve en professionele sfeer in de school.
- De school stelt een verhoogde instroom vast van autochtone Vlaamse kinderen, vaak van hoger opgeleide ouders. Hierdoor verliest ze geleidelijk haar heterogene en multiculturele samengestelde schoolpopulatie.
- De school werkt aan haar onderwijskwaliteit vanuit prioriteiten die zijn uitgezet in de tijd op korte en middellange termijn.
- De school maakt deel uit van een groep scholen die bij elkaar collegiale visitaties organiseert. Voor de school is het één van de middelen om te reflecteren over de eigen praktijk en de interne kwaliteitszorg verder te ontwikkelen. Ze kiest doelbewust om deze uitdaging aan te gaan.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De school komt haar inspannings- en resultaatsverplichting na om voor Nederlands, muzische vorming en sociale vaardigheden de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen na te streven en/of te bereiken.
- De leerkrachten creëren krachtige leeromgevingen en geven de kinderen via originele activiteiten en doelgerichte leerinhouden zeer veel kansen om hun taalvaardigheid te ontwikkelen.
- De school investeert in leerplankennis en werkt systemen uit om de leerplannen op een functionele manier te gebruiken bij de planning van het onderwijs.
- De school ontwikkelde een eigen systematiek om kinderen sociaal vaardiger te maken en kritisch te reflecteren over het eigen kennen en kunnen. Het fundament van deze methodiek is in alle aspecten van de schoolwerking en het onderwijs verweven.
- De school beschikt over een zeer gedreven team dat in een stimulerend leef-, leer- en werkklimaat dagelijks werk maakt van het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen en volwassenen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school kenmerkt zich door een sterke vernieuwingsbereidheid en haar vermogen om zichzelf kritisch in vraag te stellen en te evalueren.
- Het team investeert in deskundigheidsbevordering, zowel door externe nascholing als door van en met elkaar te leren.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De school beschikt over een sterk beleidsvoerend vermogen dat fundamenteel uitgaat van gedeelde verantwoordelijkheden en deskundigheden van personeelsleden.
- De school handelt consequent volgens de fundamentele waarden van haar eigen visie en past ze daadwerkelijk toe in de dagelijkse praktijk.
- De school levert inspanningen om allochtone ouders te ondersteunen bij de inschrijvingsprocedure.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De school kan gebruik maken van externe evaluatiegegevens om de opbrengsten van haar onderwijs in kaart te brengen.
- De school kan de verticale samenhang tussen de verschillende groepen optimaliseren door het onderwijsleeraanbod tussen de groepen doelgericht op elkaar af te stemmen.
- De school kan nagaan of haar eigen methodiek om te werken aan de sociale vaardigheden alle leergebiedoverschrijdende eindtermen dekt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school kan een eigen visie op evalueren ontwikkelen op basis van de leerplanvisie en van daaruit criteria ontwikkelen om moeilijk meetbare aspecten van de ontwikkeling meer objectief te beoordelen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De school kan proactief inspelen op de actuele verschuiving binnen haar leerlingenpopulatie en de impact nagaan die dit mogelijk heeft op haar schoolorganisatorische en onderwijsinhoudelijke aanpak.
- De school kan de beschikbare informatie over de leerprestaties van oud-leerlingen in het vervolgonderwijs meer aanwenden als middel voor interne kwaliteitszorg.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Nihil.

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring:

- Nihil.

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Ludo De Lee

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: